

Dôvodová správa
Optimalizácia siete sociálnych služieb poskytovaných zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja – 3. etapa

V súlade s pôsobnosťou vymedzenou v ustanovení § 81 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), **je vyšší územný celok povinný zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby v útulku, v domove na pol ceste, v zariadení núdzového bývania, v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení a v integračnom centre.**

Od roku 2009 Košický samosprávny kraj (ďalej iba „KSK“) na základe uznesení Zastupiteľstva KSK realizoval 1. a 2. etapu optimalizácie siete sociálnych služieb poskytovaných zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja (ďalej iba „optimalizácia“).

1. etapa optimalizácie bola schválená uznesením Zastupiteľstva KSK č. 757/2009 konaného dňa 12. októbra 2009 a vychádzala z potreby zabezpečenia pôsobnosti KSK v súlade so zákonom (išlo predovšetkým o vytvorenie podmienok pre vznik nových sociálnych služieb v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb, ako napr. špecializované zariadenia a zariadenia podporovaného bývania).

2. etapa optimalizácie bola schválená uznesením Zastupiteľstva KSK č. 327/2011 konaného dňa 17. októbra 2011. Vychádzala z potreby zabezpečiť efektívne využívanie finančných prostriedkov, zohľadniť regionálne/miestne potreby občanov, zabezpečiť zvyšovanie kvality poskytovaných služieb a optimalizovať kapacity v zariadeniach s prihliadnutím na technické, materiálne a personálne podmienky v súlade so zákonom tak, aby boli kapacity zariadení plne využité.

Cieľom navrhovanej 3. etapy optimalizácie je efektívne využívanie finančných prostriedkov vynakladaných na zabezpečenie sociálnych služieb z rozpočtu KSK za podmienky zvyšovania, resp. zachovania kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Navrhované zmeny:

- 1. zrušenie rozpočtovej organizácie AMALIA – Domov sociálnych služieb, Košická 29, Rožňava** (ďalej iba „AMALIA“) s prechodom všetkých práv a povinností na právneho nástupcu, ktorým je rozpočtová organizácia JASANIMA – domov sociálnych služieb, so sídlom v Rožňave, Špitálska 7 (ďalej iba „JASANIMA“).

Odôvodnenie:

Zariadenie AMALIA poskytuje sociálne služby ambulantnou a pobytovou týždennou formou celkovo pre 23 klientov. Prevádzku zariadenia zabezpečuje spolu 12 zamestnancov.

Je umiestnené v rodinnej zástavbe v trojpodlažnom rodinnom dome. **Stravu pre klientov a zamestnancov (prípravu a dovoz) zabezpečuje zariadenie SUBSIDIUM** - špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, Betliarska 18 (ďalej iba „SUBSIDIUM“). Zariadenie JASANIMA má kapacitu 83 klientov a poskytuje sociálne služby v domove sociálnych služieb pobytovou (celoročnou) formou, s počtom 45,5 zamestnancov. Vzhľadom na skutočnosť, že obidve zariadenia poskytujú služby domova sociálnych služieb, navrhujeme **k 31.12.2012 zrušenie rozpočtovej organizácie AMALIA**, ako samostatnej rozpočtovej organizácie a jej **pričlenenie** k zariadeniu JASANIMA ako organizačnej súčasti **od 1.1.2013**.

Majetok, ktorý má v správe zariadenie AMALIA ku dňu jej zrušenia, bude zverený do správy právneho nástupcu, ktorým je zariadenie JASANIMA. Náležitosti vecného

a finančného vymedzenia majetku upraví KSK ako zriaďovateľ v zriaďovacej listine zariadenia JASANIMA s účinnosťou od 1.1. 2013. Zároveň budú všetky zmeny týkajúce sa zrušenia rozpočtovej organizácie zlúčením premietnuté do návrhu rozpočtu na nasledujúci rozpočtový rok.

Výhody navrhovaného riešenia:

- zjednodušenie procesov riadenia,
- jednoduchšie a efektívnejšie metodické riadenie z pozície Úradu KSK,
- úspora finančných prostriedkov dosiahnutá znížením počtu miest o 2 na úseku administratívy (v dôsledku zlúčenia administratívnych činností, zrušením miesta riaditeľa zariadenia AMALIA).

2. Rozšírenie predmetu činnosti zariadenia SUBSIDIUM - Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, Betliarska 18, Rožňava o poskytovaní sociálnej služby v existujúcom špecializovanom zariadení **ambulantnou formou**. Vytvorenie tohto zariadenia navrhujeme z dôvodu:

- vytvoriť priestorové a personálne podmienky na poskytovanie adekvátnych odborných informácií, sociálnych služieb a ošetrovateľskej starostlivosti ľuďom najmä s poruchami pamäti, Alzheimerovou a Parkinsonovou chorobou a ich rodinným príslušníkom,
- vytvoriť podmienky na zabezpečenie starostlivosti o tieto fyzické osoby v čase, kedy starostlivosť nevie zabezpečiť rodina - napr. z dôvodu pracovných povinností rodinného príslušníka, ktorý zabezpečuje starostlivosť o chorého, jeho návštevy u lekára, či potrebu vybavenia úradných záležitostí a pod., na základe potreby v regióne.

3. Zrušenie organizačnej súčasti Strediska krízovej intervencie – zariadenia núdzového bývania, Adlerova 4, Košice

Odôvodnenie:

Zariadenie núdzového bývania má kapacitu 73 miest. Je umiestnené v 19 bytových jednotkách v bytovom dome na Adlerovej 4 v Košiciach. Bytové jednotky sú vlastníctvom Mesta Košice, na základe nájomnej zmluvy prenajaté Stredisku krízovej intervencie. Náklady za prenájom predstavujú ročne cca 50 tis. €. Umiestnenie zariadenia v bytovom dome sa dlhodobo javí ako problematické: časť bytového domu obývajú nájomníci – fyzické osoby, časť bytového domu je využívaná na sociálne účely. V bytoch prenajatých Stredisku krízovej intervencie sa dlhodobo nevykonávajú žiadne rozsiahlejšie úpravy (napr. výmena značne opotrebovaných umakartových bytových jadier).

Riešením tejto situácie je postupné znižovanie kapacity zariadenia núdzového bývania s perspektívou jeho zrušenia ako organizačnej súčasti Strediska krízovej intervencie k 31.12.2013. Vzhľadom na skutočnosť, že záujem o poskytovanie sociálnej služby v zariadení núdzového bývania je vysoký, **zrušené miesta v Stredisku krízovej intervencie budú nahradené novovytvorenými zazmluvnenými miestami u neverejných poskytovateľov v meste Košice**, t.z., že nedôjde k zníženiu počtu miest v tomto type zariadenia. **Kapacita zariadenia bude znižovaná postupne:**

- od 1.1.2013 zníženie o 40 miest (4 uvoľnené bytové jednotky budú použité na presťahovanie krízového strediska z Čane, ostatné uvoľnené byty budú odovzdané vlastníčkovi – mestu Košice),
- v priebehu r. 2013 zníženie o ďalších 33 miest,
- k 31.12.2013 zrušenie zariadenia núdzového bývania na Adlerovej 4 v Košiciach ako organizačnej súčasti Strediska krízovej intervencie.

4. Prest'ahovanie Krízového strediska z Čane na ul. Adlerova 4, Košice

Organizačnou súčasťou Strediska krízovej intervencie je aj krízové stredisko s miestom výkonu: Košice, ul. Adlerova 4 pre deti od 6 do 18 rokov a Čaňa pre deti do 6 rokov.

Krízové stredisko v Čani je umiestnené v dvojpodlažnom rodinnom dome. Kapacita tohto krízového strediska je 11 miest. Objekt, v ktorom sa krízové stredisko nachádza, si vyžaduje v čo najkratšom čase kompletnú rekonštrukciu interiéru a exteriéru (zateplenie, nové rozvody energií, vnútorné omietky, vymaľovanie objektu, úprava vonkajších priestorov,...). Strava pre klientov a personál je pripravovaná priamo v budove zariadenia. Z dôvodu, že obec Čaňa nemá zabezpečený zdroj pitnej vody, pitná voda je denne do krízového strediska dovážaná. Z uvedených dôvodov navrhujeme presťahovať toto krízové stredisko do 4 bytov na Adlerovej 4 v Košiciach (uvoľnených po zariadení núdzového bývania), pri zachovaní kapacity 11 miest.

Informácia o presťahovaní krízového strediska z Čane bude po odsúhlasení návrhu prerokovaná s mestom Košice ako vlastníkom bytov, ako aj s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny ako inštitúcie, ktorá zabezpečuje spolufinancovanie krízového strediska.

Výhody riešenia navrhovaného v bode 3 a 4:

- zjednodušenie riadenia organizácie,
- efektívnejšia činnosť krízového strediska zabezpečovaná v jednom kompatibilnom priestore,
- úspora finančných prostriedkov na prenájom priestorov vo výške cca 47 tis. €/rok,
- úspora mzdových prostriedkov vo výške cca 135 tis. €/rok v dôsledku zníženia počtu zamestnancov v Stredisku krízovej intervencie – časť zariadenie núdzového bývania a Krízové stredisko v Čani – o 12 miest,
- úspora finančných prostriedkov na prevádzku objektu v Čani vo výške cca 23 tis. €/rok,
- úspora finančných prostriedkov na rekonštrukciu objektu v Čani,
- objekt v Čani (rodinný dom) sa po presťahovaní stane prebytočným majetkom KSK, ktorý bude možné následne odpredať.

5. Zrušenie poskytovania sociálnych služieb v domove sociálnych služieb v zariadení sociálnych služieb ARCUS – Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, Skladná 4, Košice (ďalej iba „zariadenie ARCUS“).

Odôvodnenie:

Zariadenie ARCUS bolo pôvodne zriadené ako Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb. Činnosť zariadenia bola v rámci 1. etapy optimalizácie rozšírená o poskytovanie sociálnych služieb v špecializovanom zariadení. Cieľovou skupinou špecializovaného zariadenia sú prevažne seniori s Alzheimerovou alebo Parkinsonovou chorobou, s rôznymi demenciami a pod. Z dôvodu, že dopyt po tejto sociálnej službe je vzhľadom na cieľovú skupinu vysoký a táto cieľová skupina si vyžaduje osobitný prístup špeciálne vyškolené personálu, sa existencia domova sociálnych služieb, určeného mladším vekovým kategóriám, v tomto objekte javí ako nevhodná.

Kapacita v domove sociálnych služieb bola postupne od r. 2009 znižovaná prirodzeným úbytkom. V súčasnosti je v časti domov sociálnych služieb 7 klientov, ktorým bude sociálna služba zabezpečovaná naďalej v špecializovanom zariadení a spĺňajú podmienky pre poskytovanie sociálnej služby v tomto druhu zariadenia.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhujeme **zrušenie poskytovania sociálnej služby v domove sociálnych služieb** v zariadení ARCUS s účinnosťou od **1.1.2013**. Sociálna

služba v domove sociálnych služieb bude v meste Košice naďalej zabezpečovaná v zariadení VIA LUX v Barci.

6. Rozšírenie predmetu činnosti ZSS LUMEN – Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, Jilemnického 1707/1, Trebišov o **krízové stredisko s počtom 8 detí pri vzniknutej organizačnej súčasti DSS na ul. Jesenského 83 v Trebišove.**

Odôvodnenie:

V rámci 2. etapy optimalizácie schválenej uznesením Zastupiteľstva KSK č. 327/2011 dňa 17. októbra 2011 bolo navrhnuté zrušenie krízového strediska a zariadenia dočasnej starostlivosti o deti s kapacitou 12 miest umiestneného v samostatnom objekte na ul. Jesenského 83 v Trebišove a jeho zmena na domov sociálnych služieb - pre deti s ťažkým zdravotným postihnutím, v ktorom sa mala poskytovať sociálna služba ambulantnou formou.

Dôvodom návrhu na túto zmenu bola skutočnosť, že ÚPSVaR od roku 2010 Krízové stredisko v Trebišove nezaradil medzi priority v rámci výkonu opatrení sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately a KSK nebol poskytnutý na prevádzku tohto strediska žiadny finančný príspevok zo štátneho rozpočtu. Ďalším dôvodom návrhu na zmenu bola skutočnosť, že k 31.7.2011 boli všetky deti z krízového strediska príslušným orgánom sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately (ÚPSVaR) umiestnené v iných zariadeniach na výkon sociálnoprávnej ochrany a do tohto krízového strediska nebolo neumiestnené žiadne dieťa.

Ústredie PSVaR, po prehodnotení siete existujúcich krízových stredísk v rámci východného Slovenska, dňa 12.09.2012 oznámilo Úradu KSK, že z dôvodu potreby v regióne je pripravené v roku 2013 poskytnúť finančný príspevok na prevádzku krízového strediska v meste Trebišov za predpokladu, že krízové stredisko bude zaradené do siete.

Z tohto dôvodu navrhujeme:

- vytvorenie krízového strediska s kapacitou 8 miest,
- zníženie kapacity v DSS pre deti z 12 na 4 miesta.

Záver:

Po schválení navrhovaných zmien Zastupiteľstvom KSK budú z úrovne Úradu KSK vypracované zmeny a doplnky v zriaďovacích listinách uvedených rozpočtových organizácií so zabezpečením zaregistrovania zmien v Registri poskytovateľov sociálnych služieb vedenom na Košickom samosprávnom kraji. Zároveň budú vykonané všetky potrebné úkony súvisiace s navrhovaným zmenami.

Košice 08.10.2012

Spracovali: Ing. Zuzana Jusková, vedúca odboru sociálnych vecí a zdravotníctva
Mgr. Emília Revajová Bujňáková, vedúca referátu pre zariadenia